

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/13/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217218105
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2217218105.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31575951, Hodžova 11, Žilina, proti žalovanému: N. S., nar. XX.XX.XXXX, G. XXXX/XX, P. T., zastúpená avokátom : JUDr. Milan Bányi, Veľký Meder , Nám. M. Bartóka 5, o 4.217,99 Eur s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 16Csp/16/2017 -112 zo dňa 12.10.2018 v časti zamietnutia žaloby o úrok po zosplatnení nároku a časti splatnosti, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III., ktorým súd žalobu v časti úrokov po zosplatnení zamietol **p o t v r d z u j e** .

II. V napadnutej časti splatnosti uloženej povinnosti, ako i v závislom výroku o náhrade trov konania **r u š í a v zrušenom rozsahu vec v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie o žalobe žalobcu o zaplatenie o 4.217,99 Eur s príslušenstvom rozhodol nasledovne :

„I. Konanie sa z dôvodu späťvzatia žaloby zastavuje v časti o zaplatenie 110,-- Eur s príslúchajúcim úrokom z omeškania.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 4.237,01 Eur s 5 %-ným ročným úrokom z omeškania:

- zo sumy 4.107,99 Eur od 16.05.2018 do 13.06.2018,
- zo sumy 4.057,99 Eur od 14.06.2018 do 09.07.2018,
- zo sumy 4.007,99 Eur od 10.07.2018 do 15.08.2018,
- zo sumy 3.957,99 Eur od 16.08.2018 do 05.09.2018,
- zo sumy 3.907,99 Eur od 06.09.2018 do zaplatenia,
- zo sumy 124,10 Eur od 21.11.2017 do zaplatenia

v mesačných splátkach po 130 € splatných do 15. dňa mesiaca počnúc od právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

III. Žaloba sa zamietá v časti o zaplatenie istiny 200,-- Eur a vyčísleného úroku 220,64 Eur a pokračujúceho 10,9 %-ného ročného úroku zo sumy 4.107,99 Eur od 16.05.2018 do zaplatenia s príslúchajúcim úrokom z omeškania.

IV. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu 76,90 % trov konania.“

2. Rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca žalobou podanou na súd 18.12.2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy uvedenej vo výrokoch I až III a náhrady trov konania dôvodiac tým, že dňa 17.05.2016 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu č. 000000000311487, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver 5.000 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania, žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Žalovaný však svoj dlh neuhradil. Pohľadávka ku dňu zosplatnenia

20.11.2017 predstavovala 4.394,58 Eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru 4.267,99 Eur, úrokov do zosplatnenia 124,10 Eur a úrokov z omeškania 2,49 Eur. Žalovaný po zosplatnení uskutočnil do podania žaloby platby spolu vo výške 50,-- Eur, o ktoré bol jeho dlh znížený. Žalobca zároveň požadoval úrok 10,90 % z nezaplatenej istiny po zosplatnení a úrok z omeškania po zosplatnení z istiny a z úrokov vyčíslených do zosplatnenia.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril tak, že namietol nezapočítanie ďalších splátok, ktoré medzičasom vykonal. Zároveň žiadal z dôvodu svojej sociálnej a finančnej situácie o povolenie splátok mesačne po 50,-- Eur.

4. Podaním došlým 29.05.2018 vzal žaloba žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 110,-- Eur s príslušenstvom z dôvodu, že žalovaná po podaní žaloby zaplatila túto sumu. Vzhľadom na to, že sa tak stalo pred začiatkom prvého pojednávania a nejde o spor, na ktorý by sa vzťahoval § 146 ods. 2 CSP, súhlas žalovaného nebol potrebný (§ 146 ods. 1 CSP), a preto súd konanie v tejto časti zastavil (výrok I).

5. Súd zistil, že podpísaním zmluvy došlo medzi žalobcom a žalovaným dňa 17.05.2016 k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa žalobca zaviazal žalovanému poskytnúť spotrebiteľský úver v sume a za podmienok uvedených v časti A. tohto rozsudku a žalovaný sa zaviazal tieto sumy vrátiť spolu s úrokmi. Takto vymedzený predmet zmluvy potom zodpovedá definícii zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“). Rovnako to plynie aj z čl. 1 ods. 1.2 zmluvy, v ktorej zmluvné strany v zmysle § 2 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch uviedli ako druh spotrebiteľského úveru „pôžičku“. Vzhľadom na záväzok poskytnúť pôžičku uzatváral žalobca zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za dodávateľa v zmysle § 52 ods. 3 OZ. Z absencie údajov v zmluve, ktoré by žalovaného identifikovali ako podnikateľa, je zrejmé, že žalovaný pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, a preto sa považuje za spotrebiteľa (§ 52 ods. 4 OZ). Keďže predmetná zmluva bola uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom, vzťah z nej vyplývajúci je vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy (§ 52 ods. 1 OZ). Zároveň sa tým žalobca považuje aj za veriteľa podľa § 2 písm. b) zákona č. 129/2010 o spotrebiteľských úveroch a žalovaný za spotrebiteľa podľa § 2 písm. c) tohto zákona. V dôsledku povahy strán a predmetu plnenia tak zmluva, ktorú spolu zmluvné strany uzatvorili, spĺňa aj definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. d) tohto zákona, a vzťah medzi nimi sa riadi preto aj týmto zákonom.

6. Súd následne hodnotil zmluvu z hľadiska jej platnosti a kritérií stanovených zákonom č. 129/2010. Tento zákon v § 9 ods. 2, v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, stanovoval obsahové náležitosti zmlúv o spotrebiteľských úveroch. Súd zistil, že posudzovaná zmluva bola uzatvorená pripojením podpisov strán na jej písomnom vyhotovení a mal tak aj s odkazom na výklad poskytnutý Najvyšším súdom SR v jeho uznesení z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, a na rozsudok Súdného dvora EÚ z 09.11.2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, za preukázané, že zmluva bola platne uzavretá a obsahovala podstatné náležitosti, ktoré zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vyžaduje pre takúto formu spotrebiteľského úveru. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného, že VOP pripojené k zmluve sú neplatné, pretože sú príliš rozsiahle a že ich žalobca pripravil vopred bez toho, aby ich mohol žalovaný ovplyvniť. Rozsah VOP nemôže mať bez ďalšieho za následok ich neplatnosť, pretože to nevyplýva zo žiadneho ustanovenia. Ďalej skutočnosť, že VOP boli vopred pripravené, nie je spôsobilá spochybniť platnosť zmluvy už aj len z toho dôvodu, že samotný zákon v § 53 ods. 2 OZ predpokladá, že časť zmluvy budú tvoriť dodávateľom vopred pripravené zmluvné podmienky. Práve takéto prípady budú v zmysle § 53 ods. 1, 4 a 5 OZ podliehať súdnej kontrole z hľadiska neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v takomto vopred pripravenom texte. Naopak, individuálne dojednané podmienky budú z takéhoto prieskumu vylúčené.

7. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalovanému bola poskytnutá pôžička 5.000,-- Eur v súlade s § 657 OZ. V zmysle čl. 1 ods. 1.2 zmluvy bol potom povinný pôžičku vrátiť 72 mesačnými anuitnými splátkami vo výške 95,33 Eur splatnými 16. deň príslušného mesiaca, teda mal vrátiť peniaze v zmysle § 657 OZ. Keďže splátky prestal platiť, dostal sa do omeškania (§ 517 ods. 1 OZ). Žalobca si napokon po upozornení žalovaného na možnosť „zosplatnenia“ dlhu podľa § 53 ods. 9 OZ uplatnil právo dohodnuté na základe § 565 OZ v čl. 2 ods. 2.9.1 OP a pôžičku „zosplatnil“. Tým žalobcovi vzniklo právo žiadať od žalovaného vrátenie dlhu naraz.

8. Žalobca pôvodne žiadal na istine sumu 4.267,99 Eur (5.000 - 732,01), keďže žalovaný do zosplatnenia zaplatil 732,01 Eur. Vzhľadom na ďalšie platby žalovaného po zosplatnení spolu v sume 110,-- Eur, ktoré boli dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby, žalobca napokon požadoval priznať len rozdiel 4.167,99 Eur. Zo zisteného skutkového stavu je však zrejmé, že žalovaný plnil svoj dlh aj po podaní žaloby. Konkrétne zaplatil ešte 200,-- Eur, v dôsledku čoho má žalobca nárok na vrátenie istiny vo výške len 3.967,99 Eur.

9. Žalobca si zároveň uplatnil úrok, ktorý bol žalovaný v súlade s 658 ods. 1 OZ povinný zaplatiť v zmluvne dohodnutej ročnej sadzbe 10,90 %. Do zosplatnenia tak žalobca oprávnene žiadal úrok vyčíslený v sume 124,10 Eur. Postup, akým žalobca dospel k tejto sume, je zrejmý z tabuľky „prehľad zmluvných úrokov“ (č. I. 44 rub), ktorá obsahuje v poslednom stĺpci výpočet úroku vo vzťahu k jednotlivým splátkam a rozsahu omeškania žalovaného s ich plnením.

10. Popri úroku do zosplatnenia si žalobca uplatnil aj ďalší 10,9 %-ný ročný úrok z nesplatennej istiny aj po zosplatnení dlhu. Tento nárok však nie je dôvodný. Nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu, ktoré vyvodzuje z § 503 ods. 3 OBZ a ďalších ustanovení Obchodného zákonníka, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie. Odhliadnuc od toho, že v danej veci sa zmluva neriadi Obchodným zákonníkom (pozri bod 12 vyššie), a preto je argumentácia žalobcu scestná, súd predsa len považuje za potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 503 ods. 3 OBZ je ustanovením na prospech dlžníka, a nemožno ho vykladať tak, ako to robí žalobca. Dôvodom je, že jeho prvá veta upravuje právo (nie povinnosť) dlžníka vrátiť peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu tohto ustanovenia treba vykladať v nadväznosti na prvú vetu, ktorou sa toto právo zakotvuje. Druhá veta síce hovorí o „povinnosti“ dlžníka zaplatiť úroky, no táto povinnosť je konkretizovaná tak, že sa týka „len [obdobia] od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov“. Žalobca sa mylí, ak z druhej vety odvodzuje záver, že veriteľovi zakladá právo požadovať úroky aj po zosplatnení dlhu. Z naznačeného vzťahu prvej a druhej vety tohto ustanovenia je zrejmé, že účelom druhej vety je práve vylúčiť právo veriteľa požadovať úroky za obdobie do pôvodnej splatnosti dlhu. Dlžník mu totiž vracia peňažné prostriedky predčasne, čím veriteľ opätovne nadobúda právo disponovať s nimi. Úrok pritom predstavuje odmenu veriteľa za poskytnutie peňazí dlžníkovi, ktorý má v tomto prípade právo splácať dlh v splátkach. Pokiaľ sa strany vyslovene neodchýlia od tohto dispozitívneho pravidla (čo by bolo možné v iných, než spotrebiteľských vzťahoch - porov. § 52 ods. 2 OZ), niet právneho ani ekonomického dôvodu pre to, aby veriteľovi zostalo zachované právo požadovať úroky aj po tom, čo mu dlžník vrátil všetky peňažné prostriedky. Druhá veta § 503 ods. 3 OBZ jednoducho len spresňuje, že veriteľ má nárok na úroky do (predčasného) vrátenia peňažných prostriedkov. Preto nie je správny názor, že toto ustanovenie je použiteľné aj na práve opačný prípad, keď dlžník vôbec nie je schopný peňažné prostriedky vrátiť, a to o to viac, ako ho za to veriteľ sankcionuje zosplatnením dlhu. Využitím práva vyplývajúceho z § 565 OZ sa mení splatnosť dlhu tak, že dlžník stráca výhodu splátok a veriteľ môže požadovať okamžité zaplatenie celého dlhu naraz, čím sa situácia veriteľa zlepšuje. Preto nemožno prisvedčiť ani argumentácii žalobcu, že uplatnením práva na odstúpenie od zmluvy podľa § 506 OBZ by sa v prípade straty nároku na ďalšie úroky dostal veriteľ do horšieho postavenia. Toto ustanovenie totiž vyvoláva účinky obdobné účinkom zosplatnenia podľa § 565 OZ, teda aj v tomto prípade sa veriteľova situácia zlepšuje v tom zmysle, že môže požadovať vrátenie celého dlhu predčasne. Výklad predostretý žalobcom je jednostranný a nezohľadňuje všetky účinky právnych úkonov vyplývajúcich z ustanovení § 565 OZ a 506 OBZ. Správny je preto len záver, podľa ktorého po zosplatnení zostáva veriteľovi len právo na úrok z omeškania, ktorý upravuje § 517 ods. 2 OZ (či § 369 OBZ). Pokiaľ by mu mal naďalej patriť aj úrok z pôžičky, či úveru, došlo by tým k neoprávnenému zvýhodneniu veriteľov pôžičiek a úverov oproti iným veriteľom s peňažnými pohľadávkami, ktorým zákon umožňuje požadovať po omeškaní dlžníka len úrok z omeškania. Okrem toho súd poukazuje na staršiu judikatúru, keď aj Najvyšší súd SR v obdobnej veci vyslovil názor, že dohodnuté úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania (uznesenie NS SR vo veci sp. zn. 4Obo/143/98). Nemožnosť uplatňovania úrokov z úveru po zosplatnení úveru bola predmetom prieskumu aj Ústavného súdu SR, ktorý v rozhodnutí sp. zn. IV. ÚS 476/2012 považoval za ústavne konformný postup súdov, ktorým sa veriteľovi nepriznali úroky z úveru po jeho zosplatnení. Rovnaký názor vyslovil aj Krajský súd v Trnave vo svojom rozsudku z 13.12.2017, sp. zn. 10Co/409/2016. Vzhľadom na to nie je nárok žalobcu v tomto rozsahu dôvodný a nepatrí mu ním uplatnený úrok po zosplatnení v tomto rozsahu:

za 18 dní (21.11.2017 - 08.12.2017) zo sumy 4.267,99 €, t. j. 22,94 Eur;

za 73 dní (09.12.2017 - 19.02.2018) zo sumy 4.217,99 €, t. j. 91,95 Eur;

za 23 dní (20.02.2018 - 14.03.2018) zo sumy 4.187,99 €, t. j. 28,77 Eur a
za 62 dní (15.03.2018 - 15.05.2018) zo sumy 4.157,99 €, t. j. 76,99 Eur,
spolu teda 220,64 Eur, ako aj pokračujúci ročný úrok 10,9 % zo sumy 4.107,99 od 16.05.2018 do
zaplatenia.

11. V dôsledku omeškania žalovaného so splátkami a so zaplatením dlhu po jeho zosplatnení má žalobca
aj nárok na úrok z omeškania, ktorý bol zmluvne dohodnutý v čl. 1 ods. 1.2 zmluvy v súlade s § 517
ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v ročnej sadzbe 5 %. Tento úrok žalobca
nazýva „sankčným úrokom“, no v skutočnosti ide o úrok dohodnutý v zákonom stanovenej výške. Preto
je neopodstatnená námietka žalovaného, že sankčné úroky neuznáva. Žalobca si tento nárok uplatnil
oprávnené jednak vo vzťahu k splátkam, s ktorými sa žalovaný dostal do omeškania pred zosplatnením
dlhu (spolu správne vo výške 2,49 € - pozri „prepočet úrokov z omeškania“ č. I. 43), ako aj vo vzťahu
k celkovej sume dlhu po jeho zosplatnení odo dňa nasledujúceho po zosplatnení. Podľa názoru súdu
je prípustné, aby veriteľ požadoval úrok z omeškania z úrokov. Úroky, ako aj úrok z omeškania sú v
zmysle § 121 ods. 3 OZ príslušenstvom pohľadávky. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by sa úrok
z omeškania obmedzoval len na výšku istiny. ustanovenie § 517 ods. 2 OZ (ale aj § 369 ods. 1 OBZ)
sankcionuje omeškanie dlžníka s plnením peňažného dlhu a nerozlišuje, z čoho sa tento dlh skladá,
teda či zahŕňa aj príslušenstvo. Rovnako preto môže veriteľ požadovať úrok z omeškania aj z nákladov
spojených s uplatnením pohľadávky. Žalovaným naznačený výklad by takýto postup neumožňoval, no z
aktuálnej právnej úpravy nie je zrejмый jediný dôvod, prečo by náklady spojené s vymáhaním pohľadávky
nepodliehali úroku z omeškania, ak sa dlžník dostane do omeškania s ich zaplatením. Nárok na úrok z
omeškania z úrokov vyčíslených do zosplatnenia dlhu (2,49 Eur) je preto dôvodný. Žalobca tiež správne
zohľadnil čiastočné plnenia žalovaného do podania žaloby (spolu 110,-- Eur), no opomenul vziať do
úvahy aj ďalšie plnenia, ktoré žalovaný vykonal po podaní žaloby (200,-- Eur). Súd preto priznal žalobcovi
nárok na pokračujúci úrok z omeškania podľa dátumov jednotlivých čiastkových platieb žalovaného, ako
vyplývajú zo zisteného skutkového stavu (pozri bod 10 vyššie), teda takto:

18 dní omeškania (21.11.2017 - 08.12.2017) so sumou 4.267,99 € zodpovedá úroku z omeškania 10,52
Eur;

73 dní omeškania (09.12.2017 - 19.02.2018) so sumou 4.217,99 € zodpovedá úroku z omeškania 42,18
Eur;

23 dní omeškania (20.02.2018 - 14.03.2018) so sumou 4.187,99 € zodpovedá úroku z omeškania 13,20
Eur a

62 dní omeškania (15.03.2018 - 15.05.2018) so sumou 4.157,99 € zodpovedá úroku z omeškania 35,31
Eur.

Žalobcovi teda patrí vyčíslený úrok z omeškania v sume 101,21 Eur (2,49 + 10,52 + 42,18 + 13,20
+ 35,31) a ďalší (nevyčíslený) úrok z omeškania. Keďže žalobca nemá nárok na úroky z pôžičky po
zosplatnení dlhu, nepatrí mu ani úrok z omeškania z týchto úrokov.

12. Vzhľadom na to súd žalobe vyhovel v časti nezaplatenej istiny 3.967,99 Eur, úroku do zosplatnenia
124,10 Eur, vyčísleného úroku z omeškania 101,21 Eur, spolu teda 4.237,01 Eur a ďalšieho úroku z
omeškania (výrok II) a žalobu v časti o zaplatenie istiny 200,-- Eur, vyčísleného úroku 220,64 Eur, ako aj
pokračujúceho ročného úroku 10,9 % zo sumy 4.107,99 od 16.05.2018 do zaplatenia s prislúchajúcim
úrokom z omeškania zamietol (výrok III).

13. S prihliadnutím na sociálnu situáciu žalovaného, ktorý sa stará o ťažko chorú blízku osobu, čo
mu znemožňuje získať trvalé zamestnanie a zabezpečiť si tak pravidelný príjem, súd vzhľadom na
výšku priznanej pohľadávky a zmluvne dohodnuté mesačné splátky 95,33 Eur považoval za spravodlivé
umožniť žalovanému na jeho žiadosť postupné splácanie dlhu formou mesačných splátok po 130,-- Eur.
Takto by mal svoj dlh splatiť približne do troch rokov, čo je obdobie primerané aj z hľadiska žalobcom
pôvodnej predpokladanej konečnej splatnosti pôžičky v polovici roka 2022. Súd preto v zmysle § 232
ods. 3 a 4 CSP povolil plnenie priznanej sumy v podobe splátok s tým, že omeškanie čo i len s jednou
splátkou bude mať za následok splatnosť celého plnenia, čo by malo žalovaného primäť k tomu, aby
svoj dlh uhradil riadne a včas.

14. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) vychádzal súd z toho, že žalobca mal
čiastočný úspech (§ 255 ods. 2 CSP) spočívajúci v priznanej istine a úroku v sume 4.314,20 Eur a časti
zastaveného konania v sume 110,-- Eur, pretože zastavenie síce zaviniť žalobca (§ 256 ods. 1 CSP), no
udialo sa tak pre správanie žalovaného, a žalovaný mal čiastočný úspech pozostávajúci zo zamietnutej

časti istiny 200,-- Eur a úroku po zosplatnení 220,64 Eur. Pomer úspechu strán potom predstavuje 4.424,20 Eur : 577,67 Eur, t. j. 88,45 % : 11,55 %. Z tohto dôvodu súd priznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu 76,90 % trov konania (výrok IV).

15. Proti tomuto rozsudku výslovne proti výroku, ktorým súd žalobu zamietol v časti úroku po zosplatnení a žalovanej povolil uhradiť dlh v splátkach, podal žalobca odvolanie s tým, že rozhodnutie v napadnutom rozsahu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v zmysle § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

Predovšetkým k zmluvnému úroku po predčasnom zosplatnení vyslovil názor, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal pritom na ust. § 502 ods. 1 a § 503 ods. OBZ, ako aj komentár, z ktorého zdôraznil, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. Vzhľadom na dispozitívnosť ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka strany si môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky v zmluve o úvere, dojednať odchyľne. Pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania. Podľa odvolateľa z ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka vyplýva, že povinnosť platenia úrokov sa spája s obdobím skutočnej držby požičaných peňažných prostriedkov. Tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá podľa neho oporu v právnych predpisoch. Následne odvolateľ poukázal na početné rozhodnutia Krajských súdov SR, z ktorých v citovaných štátiach zvýraznil závery podporujúce jeho uvedený názor. V rozsudku Krajského súdu Žilina č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.1.2017 zdôraznil, že úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka a samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje.

Z rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017 zdôraznil, že na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 Obchodného zákonníka má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol, a to až do splatnosti úveru. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má dlžník zásadne povinnosť platiť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany v zmluve o úvere nedohodli niečo iné. Osobitne zvýraznil, že nie je zrejme, ako sa mohol dostať žalobca do výhodnejšieho postavenia tým, že úver zosplatnil a de iure zosplatnením od zmluvy o úvere odstúpil, keď nielenže nemal k dispozícii finančné prostriedky, ktoré poskytol žalovanému, ale nemal za ich používanie žalovaným zaplatenú ani odplatu, resp. odmenu rovnajúcu sa úroku z úveru a navyše ani finančné prostriedky, ktoré mu mal žalovaný priebežne vracať. V tejto veci zvýraznil tiež, že odvolací súd vyslovil názor, že rozhodnutie NS SR R 59/98 je možné na prejednávajúcu vec aplikovať, avšak s takým výkladom, že pokiaľ žalobca ako veriteľ odstúpil od zmluvy o úvere tým, že vyhlásil jej predčasnú splatnosť preto, že dlžník nesplácal úver riadne a včas, a teda od zmluvy odstúpil, má právo na účtovanie úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania označovaných ako tzv. sankčné úroky v zákonnej alebo v dohodnutej výške, s poukazom na § 369 Obchodného zákonníka až do splatenia celej poskytnutej sumy, vrátane úrokov z úveru, pretože tieto sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka.

S poukazom na rozhodnutie R 59/1998 nie je preto možné dospieť k názoru, že NS SR jednoznačne vyslovil, že veriteľ má nárok na úroky z peňažných prostriedkov iba do splatnosti dlhu, keďže o takomto nároku nerozhodoval ani okresný súd a ani NS SR. Navyše, rozhodnutie NS SR vychádzalo z právneho stavu v čase, keď výška úrokov z omeškania nebola zákonom limitovaná. Odvolateľ tiež zdôraznil, že či už oznámenie žalobcu, že sa celý úver stal splatný alebo odstúpenie od zmluvy, nevylučujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný platiť ako úroky z úveru aj úroky z omeškania. V ďalšom odvolateľ poukázal na rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 12 Co/116/2017 z 19.6.2018, z ktorého zdôraznil, že právna úpra pripúšťa súbežné platenie zmluvne dohodnutých úrokov.

Obchodný zákonník ani zák. č. 129/2010 Z.z. nevylučujú dohodu účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do splatenia úveru, pričom poukázal na rozsudok NS ČR sp. zn. 33 Odo2012/2014, podľa ktorého nie je možné vylúčiť, aby si zmluvné strany pri peňažnej pôžičke dohodli úroky aj za dobu, počas ktorej bude istina dlžníkom skutočne užívaná (do jej faktického vrátenia veriteľovi), teda aj za dobu, počas ktorej je dlžník v omeškaní so splnením záväzku.

Využitie práva veriteľa na zosplatnenie mení len splatnosť úveru, t.j. peňazí, nie ich cenu vyjadrenú v úroku a nemôže samo osebe veriteľovi privodiť zhoršenie (a dlžníkovi len preto, že je spotrebiteľom zlepšenie) jeho práv, zmluvné úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy, predstavujú cenu úveru a dlžník je povinný ich platiť od okamihu reálneho poskytnutia peňazí až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní.

Ďalej poukázal na rozhodovanie Krajského súdu v Košiciach uvedením čísiel konaní, ktoré sú uverejnené na stránke Ministerstva spravodlivosti SR, ktorými rozsudkami súd zmenil prvoinštančné rozsudky a priznal nárok na zmluvný úrok po zosplatnení úveru. Obdobne argumentoval odkazom na rozsudok Krajského súdu v Nitre 12Co/116/2017 z 19.6.2018, 7Co/203/2017 z 19.7.2018, KS v Bratislave č.k. 3Co/108/2017 z 29.5.2018 KS v Prešove č.k. 11Co/36/2018 z 13.9.2018

Z rozsudku NS ČR sp. zn. 33 Cdo 212/2014 zo dňa 21.8.2014 zdôraznil, že zákonné úroky z omeškania nenahradzujú od splatnosti pohľadávky úroky, ktoré si strany dojednali. Odvolateľ poukázal tiež na to, že návrh zákona (neskôr prijatý pod č. 106/2014 Z.z.) z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, obsahoval pod č. 1 ustanovenie, ktorým sa navrhovalo doplnenie § 59 ods. 9 Občianskeho zákonníka v znení „Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565.“ Táto navrhovaná zmena ale nebola nikdy legislatívne prijatá a neexistuje žiadne ustanovenie odopierajúce veriteľovi nárok na zmluvné úroky po zosplatnení dlhu.

16. Odvolaním napadol aj rozhodnutie súdu, ktorým súd umožnil žalovanému dlh zaplatiť v splátkach. Namietal, že súd prvej inštancie neprihliadol a nezaoberal sa možnosťami žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku, len vágne konštatoval existenčné ohrozenie žalovanej a výška priznanej splátky nie je adekvátne výške žalovanej pohľadávky.

17. V závere odvolania žalobca navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe žalobcu v plnom rozsahu a zaviazal žalovanú uhradiť dlžnú sumu do troch dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania aj odvolacieho vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

18. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario ,§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu v časti zamietnutia žaloby v úroku nie je možné priznať úspech, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre potvrdenie tejto časti rozsudku (§ 187 CSP), avšak v časti splatnosti priznanej pohľadávky bolo nevyhnutným rozsudok súdu prvej inštancie aj v spojení so závislým výrokom o náhrade trov prvoinštančného konania zrušiť a vec mu v zrušenom rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 389 ods. 1 písm. b) v spojení s § 391 ods. 1 CSP).

19. Keďže rozsudok súdu prvej inštancie v zastavujúcej časti a vo vyhovujúcej výroku II s výnimkou splatnosti uloženej povinnosti, nebol napadnutý odvolaním žiadnej zo strán, nadobudol právoplatnosť a nepodliehal tak prieskumu odvolacieho súdu.

20. Predmetom prieskumu odvolacím súdom bola zamietajúca časť výroku ohľadne úrokov po zosplatnení úveru splatnosti a časť rozsudku, ktorou súd povolil žalovanému splniť uloženie v mesačných splátkach po 130,-- Eur splatných do 15. dňa mesiaca počnúc od právoplatnosti rozsudku s tým, že omeškание s plnením jednej splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

21. Zo spisu vyplýva, že žalobca sa podaním došlým tunajšiemu súdu 18.12.2017 domáhal voči žalovanému zaplata sumy uvedenej vo výrokoch I až III a náhrady trov konania.

Svoj nárok odôvodnil tým, že dňa 17.05.2016 uzatvoril so žalovaným úverovú zmluvu č. 000000000311487, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver 5.000,-- Eur. Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania, žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru. Žalovaný však svoj dlh neuhradil. Pohľadávka ku dňu zosplatnenia 20.11.2017 predstavovala 4.394,58 Eur a pozostávala z istiny poskytnutého úveru 4.267,99 Eur, úrokov do zosplatnenia 124,10 Eur a úrokov z omeškania 2,49

Eur. Žalovaný po zosplatnení uskutočnil do podania žaloby platby spolu vo výške 50,-- Eur, o ktoré bol jeho dlh znížený. Žalobca zároveň požadoval úrok 10,90 % z nezaplatenej istiny po zosplatnení a úrok z omeškania po zosplatnení z istiny a z úrokov vyčíslených do zosplatnenia.

22. Uzavretú úverovú zmluvu odvolací súd považuje taktiež za zmluvu spotrebiteľskú tak, ako to uzavrel správne aj súd prvej inštancie, a nespochybnil ani žalobca. Žalobca ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalovanej, ktorá nekonala v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Odvolací súd si je vedomý situácie, že súdna prax v otázke nároku na úroky z úveru za čas po jeho predčasnom zosplatnení nie je jednotná, o čom svedčia i žalobcom v odvolaní uvádzané rozhodnutia krajských súdov, avšak v tejto otázke sa odvolací súd však zotrváva na názore vyslovenom v jeho skorších rozhodnutiach že veriteľovi patria úroky z úveru len na čas do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. Odvolací súd sa pritom obdobne ako prvoinštančný, opiera o judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod odkloniť sa v danom prípade. Závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí pod č. R 59/1998 (sp. zn. 4 Cdo 143/98) boli prijaté i v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu Prešov č.k. 29C/131/2011-127 z 23.11.2011, ktoré úsudky súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012. K záveru súdov, že „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru“, Ústavný súd SR nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

23. Nie je teda podložené tvrdenie odvolateľa, že v predmetnom rozhodnutí ústavný súd sa k meritu odvolania nevyjadril. Aj odvolací súd zastáva názor, že ak spotrebiteľ po zosplatnení už nemá právny titul peňažné prostriedky veriteľa užívať, niet dôvodu, aby veriteľ mal nárok na úroky náležiacie mu pri oprávnenej držbe finančných prostriedkov spotrebiteľom, náležia mu ale úroky z omeškania.

24. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o vec samú a preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku na úroky zo zosplatnenia úveru a pretože v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, pričom sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia v napadnutej zamietajúcej časti, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku v zamietajúcej časti.

25. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty uplatnené žalobcom nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti s použitím ust. § 381 ods. 1 CSP ako vo výroku vecne správny potvrdil.

26. Čo sa týka rozhodnutia, ktorým súd umožnil žalovanému dlh zaplatiť v splátkach po 130,-- Eur mesačne takéto rozhodnutie Civilný sporový poriadok pripúšťa.

27. Podľa § 232 ods. 3 Civilného sporového poriadku lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

28. Podľa § 232 ods. 4 Civilného sporového poriadku, ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

29. Z citovaných ustanovení Civilného sporového poriadku vyplýva, že lehotou na splnenie povinnosti uloženej v rozsudku je zásadne paričná lehota tri dni. Uvedené ustanovenia ale súdu umožňujú, vzhľadom na osobitné okolnosti každého prípadu, určiť aj lehotu dlhšiu, prípadne určiť, že peňažné plnenie možno plniť v splátkach, pričom súd určuje zároveň výšku splátok a podmienky splatnosti, ako i to, že pri nedodržaní jednej splátky je hneď splatný celý zvyšok dlhu. Pre takéto rozhodnutie sa podľa súdnej praxe vyžaduje zistenie takých skutočností, z ktorých by bolo možné vyvodiť presvedčivý záver

súdu o tom, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci, na nárok a osobné pomery strán je vhodné určiť na splnenie lehotu dlhšiu než tri dni. Súd môže sám a nezávisle, i bez návrhu strany, uvážiť, či je toto povolenie uvedenej výhody vhodné so zreteľom na okolnosti danej veci. K hľadiskám, ktoré sú v tomto smere významné, patrí predovšetkým výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovaného a v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, osobné pomery strán, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a tiež skutočnosť, či by prípadné neplnenie stanovenej povinnosti v lehote troch dní nebolo v riešenom prípade pre žalobcu príliš ťaživé. Záver súdu o splnení podmienok na určenie dlhšej lehoty na vykonanie plnenia ako tri dni od právoplatnosti rozsudku musí byť vždy náležite odôvodnený.

30. Vyššie citované procesné ustanovenia teda umožňujú súdu, aby v určitých odôvodnených prípadoch určil dlhšiu paričnú lehotu ako je 3 dni, pričom pri širšom výklade citovaných ustanovení v ich vzájomnom kontexte je nutné dospieť k záveru, že súd môže umožniť uhradenie dlhu aj v splátkach, ktorých rozsah a podmienky zročnosti musí v rozhodnutí určiť. Pri určení, že peňažné plnenie sa môže realizovať v splátkach, resp. pri určení dlhšej lehoty na splnenie povinnosti, je nutné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu. Súd pritom musí prihliadnuť na osobné a majetkové pomery strán, výšku priznaného plnenia, platobnú schopnosť žalovaného, prejavujúcu snahu o plnenie, dobu, po ktorú by došlo k zaplateniu dlžnej sumy s tým, aby nepredstavovala neúmerné zvýhodnenie dlžníka na úkor veriteľa, pričom závery súdu o určení dlhšej ako zákonnej paričnej lehoty musia byť vždy náležite odôvodnené.

31. V danom prípade ale súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil len veľmi stručne odkazom na to, že vzhľadom na sociálnu situáciu žalovaného, ktorý sa stará o ťažko chorú blízku osobu, čo mu znemožňuje získať trvalé zamestnanie a zabezpečiť si tak pravidelný príjem, súd vzhľadom na výšku priznanej pohľadávky a zmluvne dohodnuté mesačné splátky 95,33 Eur považoval za spravodlivé umožniť žalovanému na jeho žiadosť postupné splácanie dlhu formou mesačných splátok po 130,-- Eur.

32. V tejto veci, keďže ide o spotrebiteľský spor, pritom v zmysle § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci; súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz. Pokiaľ je predmetom konania plnenie pôvodne dojednané v splátkach, v záujme zachovania spravodlivosti je tiež nevyhnutné prihliadnuť tiež na výšku pôvodne stranami dojednaných splátok, pričom výška splátok dlhu umožnená súdom by zásadne nemala byť nižšia, výhoda poskytnutá žalovanej strane v podobe umožnenia uhradiť dlh v splátkach, nesmie byť neprimeraná nevýhodnosti postavenia žalobcu, nesmie porušovať rovnosť účastníkov občiansko-právnych vzťahov v zmysle § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ak súd rozhodne o povolení splátok uloženej povinnosti bez náležitého zistenia rozhodných pomerov na strane žalovaného, rozhodnutie je nepresvedčivé a nesie prvky arbitrárnosti.

33. Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

34. Podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

35. Podľa judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v čl. 46 ods. 1 ústavy inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu (I. ÚS 4/1994).

36. Vady konania vymedzené v § 389 ods. 1 písm. a) až d) CSP sú porušením základného práva strany sporu (účastníka súdneho konania) na spravodlivý proces, toto právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj cit. čl. 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c/a Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A), Komisie (napr. stanovisko vo veci E.R.T. c/a Španielsko z roku 1993, sťažnosť č. 18390/91) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (nález sp. zn. I. ÚS 226/03), treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

37. Podľa § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Podľa odseku 3, ak sa súd odkloní od ustálenej rozhodovacej praxe, odôvodnenie rozsudku obsahuje aj dôkladné odôvodnenie tohto odklonu.

38. Odôvodnenie rozsudku súdu a primerane i uznesenia (§ 234 ods. 2 CSP) musí mať náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Účelom odôvodnenia je logicky, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Ak rozhodnutie súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 220 ods. 2 CSP, je nepreskúmateľné.

39. Pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva strany na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vyporiada i so špecifickými námietkami strany; porušením uvedeného práva strany a povinnosti súdu sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu (v rovine polemiky i s jeho dôvodmi) v rámci využitia prípadne riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

40. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá dôvodnosť podaného odvolania podľa § 365 ods. 1 písm. b) CSP v závislosti od miery znemožnenia stranám realizovať ich právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia.

41. Keďže v danom prípade došlo nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie (neodôvodnením časti rozhodnutia v súlade so zákonnými požiadavkami) k znemožneniu stranám realizovať ich procesné právo na vysvetlenie dôvodov rozhodnutia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom s poukazom na mieru zlyhania súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie v relevantných záveroch vo vzťahu k splatnosti riadne a dostatočne neodôvodnil ani nepodložil dôkazmi, nie je dobre možné tento nedostatok napraviť až v konaní pred odvolacím súdom.

42. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu splatnosti dlhu, s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP včítane závislého výroku o náhrade trov konania, § 379 písm. a) CSP zrušil a v zrušenom rozsahu vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

43. Povinnosťou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude opätovne vyhodnotiť požiadavku žalovaného na umožnenie mu uhradiť uloženú povinnosť v splátkach v zmysle § 232 ods. 2 a 4 CSP, za tým účelom v súlade s ust. § 295 CSP vyhodnotiť v spise sa už nachádzajúce listinné dôkazy, zabezpečiť ďalšie potrebné dôkazy, následne komplexne zohľadniť všetky okolnosti nielen na strane žalovaného a potom opätovne rozhodnúť o splatnosti uloženej povinnosti, pričom rozhodnutie je nevyhnutné náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie opätovne o náhrade trov prvoinštančného, aj tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

44. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).